

Redaktionelt forord

I 2010 udgav *Peripeti* nr. 10 med Dramaturgi som hovedoverskrift. Dengang gav vi ordet til dramaturgerne i anledningen af *Peripetis* tiende nummer. Denne gang gør vi det igen, fordi Dramaturgiuddannelsen ved Aarhus Universitet markerer sit 60 års jubilæum som universitetsfag. Der er sket en masse i årenes løb, og grundlæggende kan vi sige, at antallet af dramaturger i Danmark er vokset. Det skyldes ikke kun det faktum, at der optages mange på studiet, men også at der er en større bevidsthed, ja måske ligefrem dramaturgisk identitet, som knytter sig til faget. Dette kan man spore mange steder rundt omkring. Dramaturger er efter redaktionens opfattelse blevet en efterspurgt arbejdskraft, der kan løse et bredt sæt af opgaver, der gør en netop dramaturgisk forskel. Selve ordet dramaturgi er gået hen og blevet et buzzword, som endda politikere kan udtale og bruger lidt i flæng, stort set synonymt med scenarier, handlemåder, strategier etc.

Det er således en kendsgerning, at dramaturgens arbejdsfelt og rolle i forhold til teaterproduktion udvides og antager nye former. Dramaturgen er ikke blot opmærksom på tekst, men også på andre repræsentationsformer som såvel rum, kroppens handlinger, afstande som relationer til tilskuerne og i det hele taget tilskuerforholdet som en både sanselig og betydende proces. Dramaturgen er ikke bare den, der har til opgave at sikre, at repertoiret bliver sammensat med historisk og internationalt udblik, eller at tekster og forestillinger udvikles under hensyn til de kunstneriske visioner og kreative kundskaber, der er på spil i processen. Dramaturgen er i alle sine mangfoldige funktioner et bindeled mellem teatret og verden.

Vi har indbudt en række skribenter med tilknytning til Dramaturgi til at bidrage til jubilæets temanummer med tekster, der giver udtryk for, hvordan de ser faget udfolde sig i deres virke. Hvad er det, der gør, at Dramaturgi med sin påfugleferhale af handlemuligheder i mange retninger når ud til et stadigt bredere arbejdsmarked og samtidigt formår at fremstå som en nærmest sportstrimmet uddannelse? Jubilæumsnummeret kan med sine forskellige bidrag forhåbentlig være med til at give læseren en levende forestilling om bredden i Dramaturgiuddannelsen over de 60 år.

Tidsskriftet *Peripeti* har siden dets start i betragteligt omfang været publikationskanal for dramaturgisk forskning både i Aarhus og København, og det er blevet en vigtig brik i spillet om fagets synlighed og i udvekslingen mellem især danske og skandinaviske teaterforskere.

Foreningen af Danske Dramaturger (FDD), der også har støttet udgivelsen af dette nummer, bidrager ligeledes løbende til at udvikle en faglig offentlighed, og dramaturgien ser også ud til i tiltagende grad at få en betydning for den måde, hvorpå Den Danske Scenekunstscole tilrettelægger uddannelser for det 21. århundredes kommende generationer af scenekunstnere.

I nærværende jubilæumsnummer har vi valgt at inddele bidragene i mindre klynger, der samler sig om følgende række af temaer, efterfulgt af skribenternes navne:

Dramaturgifagligheden i Aarhus bliver beskrevet af Thomas Rosendal Nielsen og Mads Thygesen, Louise Ejgod Hansen, Janek Szatkowski og Svein Gladsø. Dramaturgiuddannelsens fagligheder er blevet til over alle de 60 år, som markerer sig helt stoffligt nærværende i de bidrag, der omhandler glimt fra Dramaturgis historie. Sektionen indledes af John Andreasen. Marie C. Ludvigsen har skrevet varmt om sin dramaturgfar, Chr. Ludvigsen (1930-2019), ligesom det historiske erindringsfelt bliver yderligere personificeret af hhv. Niels Damkjær og Bent Blindbæk.

Flere af teksterne handler om Dramaturgers praksis inden for en lang række mere eller mindre klassiske dramaturgiske arbejdsopgaver. Dramaturgers faglighed bringes i spil i forskellige kontekster af Lotte Kofod Ludvigsen, Per Kap Bech Jensen og Lene Struck-Madsen. Også Tanja

Marcher og Arendse Lillesø samt Mette Hedemann Olsen arbejder uden for teaterrummet inden for det dramapædagogiske felt.

Produktionsdramaturgi er vel nærmest omdrejningspunktet for den klassiske dramaturg, men hos Kristoffer Spender, Tine Voss Ilum og Anne Basse, Søren Højgaard, Morten K. Roesen og Erik Exe Christoffersen vil vi opdage, at der er mange nye arbejdsområder inden for produktion, der kalder på dramaturgisk tænkning, ligesom de praksisbegreber, som dramaturgen beskæftiger sig med, ændrer sig over tid.

Endelig bliver Dramaturgi i verden som et tilbagevendende karakteristikum ved faget udfoldet af Siemke Böhnisch, Annelis Kuhlmann, John Andreasen, Ida Krøgholt og ikke mindst fagets nye professor, Peter Boenisch.

Enkelte bidrag er fagfællebedømte. Det drejer sig om bidrag fra Louise Ejgod Hansen, Erik Exe Christoffersen og Ida Krøgholt. Peter Boenisch's artikel er hans tiltrædelsesforelæsning som professor og de øvrige bidrag er essays.

Rigtig god læselyst!

Aarhus, den 21. september 2019